

Školská zrelosť, inak povedané pripravenosť na školu, znamená dosiahnutie takého stupňa vývinu, ktorý umožňuje dieťaťu úspešné osvojenie školských znalostí. Je to jav komplexný. Na zvládnutie školy musí byť dieťa pripravené nielen po stránke fyzickej, ale aj po stránke rozumovej, sociálnej a citovej.

BUDEME MAŤ PRVÁKA ...

... vstup do školy je významnou udalosťou pre dieťa i pre rodičov...

Je Vaše dieťa pripravené pre vstup do školy?
Čo zahŕňa školská spôsobilosť?

Znaky školskej zrelosti

- Fyzická vyspelosť a zdravotný stav - posudzuje pediater
- Vek dieťaťa - deti, ktoré k 31. augustu dosiahnu 6 rokov
- Psychická zrelosť
- Vnímanie
- Grafomotorika
- Rozumové poznávanie
- Vývin reči
- Pracovná vyspelosť
- Pozornosť
- Emocionálna a sociálna zrelosť

Vnímanie

- dieťa je schopné z vnímaného celku vyčleniť časti a opäť z nich zložiť celok
- pozná farby a vie ich pomenovať
- pozná tvary a vie ich pomenovať
- pokiaľ ide o sluchové a zrakové vnímanie je jeho zrelosť predpokladom úspešnej výučby čítania a písania, v zrakovom vnímaní vie rozlíšiť rovnaké a podobné tvary
- úroveň sluchovej analýzy slov - dieťa vie rozoznávať prvú a poslednú hlásku v slove, vie menovať slová, ktoré sa začínajú na rovnakú hlásku

Grafomotorika

- kresba už vernejšie odráža skutočnosť
- dieťa je schopné obkresliť jednoduchú predlohu
- vie nakresliť postavu so všetkými základnými znakmi
- úchop ceruzky je správny
- pri kreslení preferuje jednu ruku
- vie vystrihnúť jednoduchý tvar podľa predkreslenej čiary

Rozumové poznávanie

- lepšie postihujú podobnosti a rozdiely
- vedia svoje meno a priezvisko, adresu
- ovládajú detské riekanky a piesne
- úroveň matematických predstáv - rozoznávanie množstva, veľkosti, poradia, spočítavanie predmetov do "päť"
- vedia sa orientovať v priestore, vedia kde je "vpredu", "vzadu", "hore", "dole", "vpravo", "vľavo"

Vývin reči

- školsky zrelé dieťa vie vo vetách a v jednoduchých súvetiach vypovedať svoje zážitky
- vie správne vyslovovať všetky hlásky (artikulačná neobratnosť by mala byť korigovaná ešte pred vstupom do školy)
- vie vysloviť krátke slovo samostatne po hláskach
- vie vyrozprávať obsah krátkej rozprávky a rozumieť jej obsahu
- vie sa naučiť naspamäť detskú pesničku alebo básničku

Pracovná vyspelosť

- dieťa vie odlíšiť hru od povinnosti
- zadanú úlohu sa snaží splniť a dokončiť, nezačína neustále niečo nové, neodbieha
- má primerané psychomotorické tempo
- vie sa samostatne obliecť a obuť
- vie si pozapínať gombíky a zaviazať šnúrky
- vie sa samostatne najesť a obslúžiť na WC

Pozornosť

dieťa sa dokáže sústrediť na činnosť 15 - 20 minút

Emocionálna a sociálna zrelosť

- dieťa sa dokáže odlúčiť od matky, podriaďiť sa autorite
- na nové prostredie a osoby si zvyká bez väčších problémov (neplače, neskrýva sa za rodičov, neuteká)
- väčšinou sa hráva spoločne s deťmi, nestráni sa ich spoločnosti, nie je medzi deťmi bojzlivé a plačlivé
- nie je agresívne, spory s deťmi dokáže riešiť väčšinou bez bitky, hádky, vzdorovitosti

Kedy je dieťa pre školu nezrelé?

Všeobecne príčiny školskej nezrelosti môžeme rozdeliť do týchto kategórii:

- nedostatky v somatickom vývine a v zdravotnom stave
- nerovnomerný vývin, oslabenie dielčích schopností a funkcií
- nezrelosť v citovej a sociálnej oblasti
- nedostatky vo výchovnom prostredí a pôsobení na dieťa.

Konkrétne sa za nezrelé považuje napríklad dieťa, ktoré:

- je veľmi živé, hravé a nevydrží dlhšie pri jednej činnosti,
- nerado kreslí, nedorží dobre ceruzku,
- má ťažkosti s výslovnosťou, má málo vyvinutú reč,
- je nadmerne bojzlivé, odmieta kontakt s druhými a v cudzom prostredí plače,
- väčší predpoklad nezrelosti dieťaťa je tiež vtedy ak nechodilo do materskej školy; je pravdepodobnejšie, že si bude ťažko zvykať na kolektív, prispôbovať sa pravidlám.